

DIRVA

THE FIELD

Nr. 32

Balandžio-April 23, 1959

Cleveland, Ohio

Ryga - rusams jau beveik Vakarai

Čia jie gali pasisiūdyti žmoniškesnį apsirengimą...

- Iš Rusijos atvykėlių skaičius esąs labai didelis.

Vak. Vokietijos dienraščio Badische Neueste Nachrichten korespondentui prieš kelias savaites buvo leista lankytis Rygoje. Kelionės išpūdziai buvo paskelbti balandžio 11 d. numeryje; kai kurios jų vietos, galinčios bendrais bruožais vaizduoti gyvenimo sąlygas visame Pabaltijy, bus įdomios ir mums.

Korespondentui pirmoje eilėje į akis krinta, kad Rygos viešbučiuose, kurių tarnautojų uniformų sagose blizga kūjis su piautuvu, patarnavimas esąs žymiai mandagesnis, negu Maskvoje. Esą, jau po pirmojo alaus stiklo pastebima, kad senieji kelneriai amato yra išmokę ne "liaudies nusaivintuose" restoranuose.

Antialkoholinės kampanijos pasėkoje daugelis smulkių alinių uždaryta, jų vietoje dygsta dideli nejaukūs Maskvos stiliaus restoranai. Nuotaiką šiek tiek praskaidrina apsuksrų kelneriai, muzikos kapelos ir pagaliau patys vietiniai gyventojai.

Rusai labai mėgstą atostogauti Pabaltijy, nes, anot vienos maskvietės, čia jie pasijuntą "jau beveik kaip Vakaruose", o svarbiausia, ta proga pas vietinius siuvėjus gali pasisiūdyti žmonišką apsirengimą.

Lyg ir laisviau

Paskutiniaisiais metais, po Stalino mirties, režimas mažumų kraštuose šiek tiek sušvelnėjęs, žmonės jaučiasi kiek laisviau ir, galėdami iki tam tikro laipsnio pareikšti savo skonį, pradeda grįžti prie Vakarų stiliaus. Tai pastebima lengvuose balduose ir žmonių aprangoje.

Tačiau, kaip tai sunku, parodo toks pavyzdys. Vakaraus ties kioskais susidarę eilės, laukiančios vietinio "Rygos Balso". Laikraštis bandas bent iš dalies imituoti "anų laikų" išvaizdą, pritaikytą vietos skoniui ir skirtingą nuo maskvinio stiliaus. Maskvos Kro-

kodilas už tai jį neretai puola, kad talpinas "socialistiškai nenaudingą šlamštą". Korespondentas peržiūrėjęs eilę to laikraščio numerių ir radęs, kad "Rygos Balsas" iš tikrųjų veik nesąs įdomesnis už nuobodžiuosius partijos laikraščius.

Daug rusų

Lygia greta su Pabaltijo sovietizacija vykdomas ir tų kraštų rusinimas. Visose Rygos mokyklose pamokos dėstomos abiem kalbomis. Pačiame mieste dar tebevyrauja latvių kalba, tačiau iš Rusijos atvykėlių skaičius esąs labai didelis.

Tikrų duomenų apie atvykusių rusų kiekį korespondentui niekur nepavyko gauti. Klausitėjai valdininkai teisinęsi, kad paskutinio surašymo duomenys dar nesą suvesti.

Tačiau apytikrą vaizdą galima susidaryti aplinkinių kelių. Vakarinių Rygos laikraščių tiražai: latvių kalba — 80000 egz., rusų kalba — 20,000 egz. Spausdinami 7 latvių ir 2 rusų laikraščiai. Tarp 750 kandidatų į universitetą buvo 500 latvių ir 250 rusų. Iš 106 Rygos mokyklų 20% yra rusiškos. Iš to tenka spėti, kad Latvijoje yra apie 500,000 rusų, nors gyventojų skaičius, kaip prieš karą, taip ir dabar skaičiuojamas 2 mil.

Kyla klausimas, kur dingę 500,000 ankstesnių Latvijos gyventojų. Atmetus repatrijavusius vokiečius ir į Vakarus pasitraukusius latvius, lieka dar apie 350,000 dingusių, kurie laikytini žuvusiais kare ir Stalino deportuotais. Grįžusių iš Sibiro skaičius oficialiais duomenimis tesiekiąs apie 5,000.

Net komunistai — patriotai

Ryškūs yra net vietinių komunistų lokalinis patriotizmas. Neretai net tarnybos gavimą nulemia kandidato tautybė, žinoma, oficialiai remiantis tuo, ar kandidatas moka latvių kal-

bą ar ne. To pasėkoje pastebimas lėtas specialistų postų perėjimas į pačių latvių rankas.

Meilė ir santaika tarp abiejų tautybių viešpatuoja tik oficialioje programoje. Yra įvykę nemažų incidentų tarp latvių ir rusų, bet paskutiniu metu, gyvenimo sąlygoms šiek tiek gerėjant, ir jie mažėja.

Korespondentas aplankė ir Rygos liuteronų arkivyskupą Jurs. Jis rado jį beruošiantį du kandidatus į pagelbinius pamokslininkus ir diakonus. Kunigų stoka yra didelė, jų paruošimas, uždarius teologijos fakultetą, tėra įmanomas tik privačiomis studijomis. Arkivyskupas priklauso vadinaimai "Maskvos taikos tarybai" ir kolaboruoja su rusų bažnyčia.

Katalikai į tą tarybą nesideda, ir korespondentui net nepasisekė su katalikų vyskupu Strods susitikti.

Pragyvenimo centai

Didžiausią įspūdį korespondentui padarė Rygos turgus, kur kaimietės atsinešusios parduoti sutauptus kiaušinius, sviestą, mėsą. Čia prekių pasirinkimas esąs didesnis ir tos prekės esančios geresnės, negu Maskvoje.

"Atsmenu žvejų kolchozų ties Rygos vartais. Žmonės turi išpildyti planą, sugauti tiek ir tiek žuvų, tarytum jūrą būtų mašina, išmetanti nustatytą gaminių kiekį. Bet žvejai dar sugeba išpildyti planą. O kai grįžta namo, skuba į darželius ir tvartelius, kad galėtų užauginti daržovę, gėlę, arba vištą, kurią turguje galės parduoti. Čia jau dirbama dėl kelių pragyvenimui reikalingų centų, o ne valdiniam planui išpildyti".

• JAV ir Kanada sutarė bendradarbiauti, tyrinėjant jonoferą virš Arkties raketų ir satelitų pagalba.

Š. m. balandžio 25 d. Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, atidaroma dail. Vytauto Igno tapybos ir grafikos paroda. Šia proga Dirvos bendradarbis Viktoras Mariūnas lankėsi dail. V. Igno studijoje Clevelande, norėdamas arčiau pažinti jo darbus. Nuotraukoje V. Ignas ir V. Mariūnas. Plačiau 3 psl.

Dirvos nuotrauka.

Šių metų JAV ūkinė būklė

Pramonė džiaugiasi naujais laimėjimais, o bedarbiai negauna darbo...

Vartotojų, pramonės ir federalinis valdžios išlaidos auga. Plieno gamyba vyksta pilnu tempu, namų statyba jau viršija praeitų metų lygį. Fordo bendrovės viceprezidentas J. Wright tikisi, kad 1959 metų automobilių bus parduota 6 milijonai.

National Steel korporacijos direktorius, buvęs finansų ministeris, G. M. Humphrey pareiškė, kad jo vedamos bendrovės pelnas per pirmąjį 1959 metų ketvirtį yra 3 ar 4 kartus didesnis, negu per tą patį laikotarpį 1958 m.

Didžiausioji pasaulyje naftos bendrovė Standard Oil Co. (New Jersey) turėjo rekordinę apyvartą pir-

J. KAZLAUSKAS

mųjų trijų šių metų mėnesių bėgyje.

Šie faktai, pranašavimai bei statistiniai duomenys yra daugiau negu teigiami, jie yra džiuginantieji. Tačiau tai yra tik viena medalio pusė. Verskime kitą.

Arti 5 milijonų bedarbių vasario mėn., 4.4 mil. kovo mėn., apie 4.2 milijono šiuo metu. Plieno fabrikai operuoja 94% savo gamybinio pajėgumo, beveik rekordinis lygis, o bedarbių skaičius plieno gamybos centruose yra aukštas. Detroito automobilių fabrikantai optimistai dėl gamybos, o tuo tarpu Washingtono bedarbių parade Detroitas turėjo daugiausia atstovų. Buffalo, Clevelandas, Kentucky ir abiejų Carolina valstybių miestai kenčia nedarbą.

Virš keturių milijonų asmenų yra bedarbiai, kurie sudaro pagrindinę problemą šiandieninėje ekonomijoje. Tie Washingtono ekonomistai ir valdžios atstovai lai mažiau jaudinasi apie balansavimą biudžetą, o daugiau dėmesio kreipia nedarbo problemą, nes priešingu atveju, darbo ministeriui Mitchell teks suvalgyti savo skrybėlę. (Jis užtvirtino pirmoje pusėje balandžio mėn., kad rudenį

bedarbių skaičius suksis apie 3 milijonus).

Dabartinis darbininkų rinkoje perteklius vyraus pusmetį, jei ūkinis atsigavimas vyks šiandieniniu tempu ir vasaros sezoninis atoslūgis bus normalus. Priešingu atveju gali tęstis ilgiau.

Artima ateitis atneš teigiamų ir neigiamų faktorių ūkiniam gyvenimui. Šių pliusų ir minusų stiprumas duos tolimesnę linkmę.

Teigiamų faktorių grupėje tektų paminėti didesnius karinius federalinės valdžios užsakymus, didesnius valstybių bei vietinių valdžių darbus, kad patenkinus gyventojų reikalavimus. Augimas turi tendencijos lėtėti.

Investavimai į gamybos pastatus bei įrengimus jau pasuko į teigiamą pusę, laukiama, kad šie metai 4% viršys 1958 m. Investavimai yra skirtingesni, negu 1955 ir 1956 m., kai buvo bazuojamasi plėtimu, šiandieniai ir numatomi investavimai koncentruojasi modernizavimu — daugiau pagaminti prekių už tą pačią ar mažesnę kainą.

Remiantis McGraw-Hill duomenimis, gamintojai tikisi šiais metais turėti 9% daugiau apyvartos ir tik

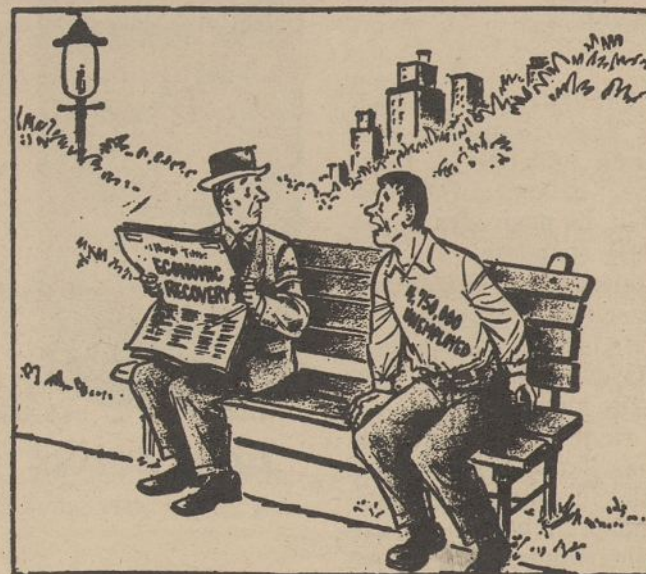
(Nukelta į 3 psl.)

Jaunųjų dainininkų konkurso dalyviai...

Į jaunųjų dainininkų konkursą įsijungė dar dvi chicagietės dainininkės: Cothy Batus (kairė), dainavimą besimokanti pas Alice Stephens ir Elena Blandytė (dešinė), dainavimą besimokanti pas Alodiją Dičiūtę.

Konkurso koncertas įvyksta gegužės 2 d., Clevelande. Į jį visi Dirvos skaitytojai prašom ruoštis. Tokio įdomumo koncerto dar niekur nėra buvę. Juk tai pasirodys pažėgiausias mūsų jaunosios jėgos.

-Ar galiu pamatyti darbo pasiūlos skyrių?

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone:

HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: HEnderson 1-6344. Išėina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigtas 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Jaunimas pritrūko kantrybės?

— Nelaukime iniciatyvos iš "viršaus", o imkime patys žygių pasirodinti bręstantiems įvykiams! — Tokiu šūkiu kreipiasi į lietuvių jaunimą Santaros-Šviesos Federacija.

Bręstantieji įvykiai yra konferencijos dėl Berlyno. Atsišaukimo autoriai neturi šviesių iliuzijų.

— Prie derybų stalo dar kartą iškils ir mūsų tautos laisvės klausimas. Iškils tam, kad būtų palaidotas.

Santaros-Šviesos Federacija, kurioje yra buvusių ir nebuvusių studentų, žilstelėjusių ar pliktėlėjusių jaunuolių, politikoje nedalyvavusių ir joje (net ir pačiame Vike!) aktyviai dalyvavusių, nusivylę veiksniai:

— Mūsų vadovaujantieji sluoksniai kiekvieną kartą, kai tik Lietuvos interesams grėsia pavojus, nesirūžta ar nesugeba pašaukti mūsų visuomenės politinei akcijai. Kaip prieš 20 metų... taip ir šiandien linkstama mūsų tautai teikiamus smūgius priimti su tyliu nuolankumu".

Taigi Santaros - Šviesos Federacija, netekusi kantrybės, ragina jaunuomenę pačią:

1) sekti tarptautinės politikos eigą,

2) demonstracijomis, piketavimais, mitingais, protestais, straipsniais svetimųjų spaudoje, laiškais ir kitomis priemonėmis reaguoti į pasaulio galiūnų kešinimąsi legalizuoti esamą Lietuvoje padėtį,

3) ieškoti draugų kitų sovietų prievartaujamų tautų tarpe,

4) ieškoti draugų kolonializmo jungo atsikratančiose Azijos ir Afrikos tautos.

Atsišaukimo autoriai nesitiki sulaikyti ar pakeisti didžiųjų sprendimų. Bet, esą:

— Turime rasti priemonių neleisti mūsų tautos likimui dingti užmarštyje... Turime būti balsas, kuris savimi patenkintam pasauliui nuolat primintų, jog nėra taikos, kol milijonai persekiojami...

Atsišaukimas pasirodė New Yorko Santaros kovo mėnesio biuletenyje, išėjusiame balandžio vidury. Turbūt jis pasirodys ir viešesnėje spaudoje.

Atsišaukimas nemini organizacinių priemonių. Nenurodo, su kuo turėtų susisiekti ar nuo ko turėtų pradėti tie, kurie norės paklausti raginimų. Tai dar tik pirmas kantrybės netekimo ženklas; ir dar tik principinis nusprendimas nebepasitenkinti murmėjimu, o veikti patiems. Taip, ir reikia. Tegu tik sekasi!

Ligšioliniai ženklai dar ne labai vaizdūs. To paties biuletenio kitame puslapyje rašo, kad balandžio 4 d. Columbia universiteto studentai ukrainiečiai surengė konferenciją apie rusų-sovietų imperializmą. Dalyvaavo studentai estai, latviai (referatus skaitė), o lietuvių ne tik prelegento nebuvo, bet ir publikoj mažai kas tepasirodė. Latvių, estų studentų tarpe, matyt, yra tokių, kurie tiek domisi savo kraštų padėtimi, jog turi ką apie tai ir kitiems pasakyti. Ar lietuvių studentų (arba jau ir baigusių mokslus) yra tuo dalyku giliau besidominčių?

O juk straipsniams svetimųjų spaudoje parašyti (tokiems, kokius rašyti atsišaukimas ragina), reikia, priminti apie Lietuvos padėtį ten, kur to klausys, galės tik tie, kurie žinos daugiau, negu kelis skambius sakinius apie laisvės mindžiojimą... Lituanus tuo tarpu dar prirašomas daugiausia per penktą ar net šeštą amžiaus dešimtmetį žygiuojančių "jaunuolių"...

Lietuvos Pasiuntinybės rūmų Brazilijoje statymo reikalai

Lietuvos Įgaliotasis Ministras Brazilijai, Dr. F. Meieris, kreipėsi į Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos centro valdybą, prašydamas konkursa keliu paruošti projektą pasiuntinybės rūmams, kurie būtų statomi Brazilijos valdžios Lietuvai (tokio pat dydžio, kaip ir kitų valstybių atstovyboms) dovanotame 25,000 kv. metrų sklype naujai statomoje sostinėje Brasilia.

Pas. Liet. Inž. ir Arch. S-gos (PLIAS) valdyba, apsvačiusi šį reikalą, randa, kad visame pasaulyje gyveną lietuviai statybos specialistai — architektai ir inžinieriai — nuosirdžiai dėtūsi prie šio garbingo ir mūsų tautai bei valstybei svarbaus darbo, kad konkursas patiektais projektais būtų galimai gausnesnis ir tuo būdu įdomesnis bei vertingesnis. Su ta viltimi PLIAS C. Valdyba skelbia konkursą paruošti eskiziniam projektui Lietuvos Pasiuntinybės Rūmams naujoje Brazilijos sostinėje.

Konkurso sąlygos:

1. Konkurse gali ir kviečiami dalyvauti visame pasaulyje gyveną lietuviai architektai ir inžinieriai.

2. Projektuojamieji rūmai, priimančios dėmesin naujai statomo miesto nepaprastai modernią stilių, turi būti modernūs ir tuo pat metu turį savyje lietuvišką tautinių motyvų atspalvį.

3. Eskiziniai projektai paruošiami nemažesniame kaip 1:100 mastelyje, laisvomis metrinėmis sistemomis.

4. Pirmąjį etapą dar prirašomas daugiausia per penktą ar net šeštą amžiaus dešimtmetį žygiuojančių "jaunuolių"...

parodant fasadus, reikiamus skerspjūvius ir visų aukštų planus, perspektyvinį vaizdą ir aptvarkyto sklypo planą.

4. Projektai turi būti išsiųsti jūry komisijai ne vėliau 1959 metų rugpjūčio 1 dienos.

5. Projektai turi būti paruošti (pasirašyti) motto arba slapyvardžiu. Prie projekto turi būti prijungtas užlipdytas vokas su projekto autoriaus pavarde, adresu ir motto ar slapyvardžiu.

6. Už geriausius projektus skyrimos premijos: I-ji \$650, II-ji \$350 ir III-ji \$250.

7. Jury komisijos sąstatas ir adresas bus paskelbtas vėliau.

Dėl projektavimo informacijų, neišskumų ir kitų reikalų kreiptis į Prof. J. Šimoliūną, PLIAS C. V-bos Pirmininką, 1561 Holmes Ave., Racine, Wisc., USA. PLIAS Centro Valdyba

Pabaltiečių sporto varžybos

Šiomet jau trečiąją kartą susirenka šiaurės Amerikos pabaltiečių sportininkai į tradicines sporto varžybas, vykdomas atskiromis dalimis. Pirmoji iš jų įvyks balandžio 25-26 d.d. Chicagoje, ir čia matysime krepšinio, tinklinio ir stalo teniso reprezentantus.

Pradžioje šios pirmenybės buvo kuklesnės apimties, ir čia pasirodydavo (su mažomis išimtimis) tik lietuvių ir latvių rinktinės, tačiau šį kartą bus stipriau atstovaujami ir estai, kurie čia išstatys vyrų tinklinio ir stalo teniso komandas. Taip pat šiomet programa yra šiek tiek praplėsta, į ją įtraukiant ir jaunių krepšinio bei pavienės stalo teniso varžybas.

Pirmenybių dėmesio centre stovį vyrų krepšinio var-

PATARIU DAUGIAU LAISKŲ RAŠYTI

Anądien kalbuos su vienu clevelandiečiu. Ir jis sako: "Girdi, Dirva be reikalo davė vietos tam studentui, kuris pasisakė prieš Karo muziejaus atkūrimo vajų Clevelande. Esą, nereikėję to laiško spausdinti."

Aš tam clevelandiečiui ir sakau: "Kodėl negalima. Juk visi gali savo nuomonę pasakyti ir visi turi mokėti tas nuomones ramiai išklaušyti. Laiškų skyrius laikraštį tam ir įveda, kad skaitytojai galėtų laisvai tas nuomones pasakyti. Pasakyti kartais ir prieš pačios redakcijos liniją. O jei tos nuomonės būtų redaguojamos tik pagal redakcijos liniją, tada jau skyrius nu-

stotų daug įdomumo ir gyvumo".

Jaučiau, kad to clevelandiečio neįtikinau. Jaučiau, kad jis pasiliko abejojimuose, bet manau, jei jis pasisakė prieš Karo muziejaus atkūrimo vajų Clevelande, esą, nereikėję to laiško spausdinti."

Iš savo pusės pataričiau visiems būti aktyvesniems, ir redakcijai trumpus laiškus, pasakant savo kritišką nuomonę, dažniau siųsti. Kiek jaučiu, Dirva yra pasiryžusi juos spausdinti ir tuo pačiu su visais skaitytojais norais daugiau skaitytis. A. S., Cleveland

MŪSŲ VYRAMS REIKIA BOTAGO

Seku į jaunųjų dainininkų konkursą įsiregistruvusiųjų pavardes. Jau Dirvoje buvo šešių mergaičių fotografijos. (Su šiandien skelbiamomis jau 8 fotografijos. Red.). Ir nė vieno vyro. Man įdomu, ar mūsų vyrai neturi drąsos tokiame gražiam konkurse dalyvauti, ar jie iš viso nebetingi gerų balsų?

Pagrįsimas mergaitėms. Ir visoms, lygiai iš Europos senenai atvykusioms, lygiai čia gimusioms.

A. Bukšaitis, Chicago

J. Dandulis, iš E. Chicago, rašo: "Gavau Dirvą susipažinti. Man labai patiko daug įdomių straipsnių. Tat siunčiu prenumeratos mokėstį."

Pranas Stankus, iš Hartfordo, rašo: "Jau kuris laikas gaunu Dirvą susipažinti. Labai ačiū! Laikraštis man patiko. Siunčiu \$8.00 metinei prenumeratai apmokėti".

Šie du laišukai mums aiškiai sako, kad naujų skaitytojų skaičių tikrai galima pakelti. Reikia tik, kad senieji skaitytojai, patikrinę savo artimųjų sąrašus, mums atsiųstų adresus tų, kurie Dirvos dar neskaitytų. Ir taip, jūs talkinami, mes galėsime sėkmingai užbaigti 500 naujų skaitytojų sąrašą.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PRespect 8-1717
Rezidencijos RERpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th Place.

Tel. ofiso EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antradi., ketvirtadi., penktadi.

Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas:
Ofiso RERpublic 7-5020.
Namų WAlbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(lėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
šeštadieniais: 2-4 ir 5-7 p. p.

KADA YRA LAIKAS ATSIGAIVINTI, PASITARNAUK TIKTAI AMERIKOJ UGNIM VIRTU ALUM

Jums patiks

Stroh's turi skonį, kuriuo negali prilygti kitas Amerikos alus, nes Stroh's Amerikoje vieningai ugnim verdamas alus... verdamas prie 2000 laipsnių... kas duoda geriausią skonį iš geriausių malonumų.

Stroh's

yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink užsiprenumeruoti

POETINĖ TAPYBA

Vytauto Igno dailės parodos Chicagoje proga

Dailininko Vytauto Igno tapybos, grafikos paroda Chicagoje (atidaroma bal. 25 d. Čiurlionio Galerijoje) neturėtų būti sutikta ir palydėta žodžiais "vėl kita paroda".

V. Ignas nėra tik dar kitas dailininkas. Jo kūryba nesileidžia liežuvine mintim nei artimiau aptariama, nei bendresniu dailės meno mastu matuojama. Klausimas ir pats dailininkas neturi priimtinesnio atsakymo apie jo kūrinio tematinę kilmę, srovinę giminybę, spalvos ir formos parinkimą, idėjinį kelią. Reikia Igno kūrinių pačiam ir matyti, ir įžiūrėti, kad būtų jo prakalbintas ir į nei akiai, nei minčiai neprieinamas užsamonio tolumas nuvestas.

Kiekvienam, kas eis į V. Igno parodą su gatavais savo krašto vaizdais, su trobelių, ežerų, ūkiškojo lauko ir jo derliaus ilgesiu, su partizaniškojo heroizmo ieškančiu žvilgsniu, reikės vėl alkana siela į namus sugrįžti. Igno kūrinių nėra daiktinės Lietuvos, nėra vaizdais žinomų vaizdų, nei didvyrių ar veikėjų paveikslų. Bet yra jame žmogus ir jo gyvoji dvasia. Iš jo nežodinės kalbos byloje ir gimtoji žemė, ir jo amžinasis gynėjas, ir rūpintojėliškasis Dievas. Iš jo aidi ir darbo, ir kovos, ir žemės klaidžiojimų siela, o ne ausim girdimas žingsnis. Ignas dramiškas savo statika iškalbus savo tyla. tautiškas

VIKTORAS MARIŪNAS

savo žmogiškuoju universalumu ir universalus savo prigimtiniu tautiškumu.

Rodos, lyg Vytautas Ignas savo kūrybos valandą niekada nebus pamiręs poeto Baudelaire'o įspėjimo, kad paveikslas, virš visko turi reflektuoti dailininko intymiąją mintį, kuri privalo nominuoti temą tuo pačiu būdu, kaip kūrėjas domiuoja savo kūrinių. Jam spalva nėra išorinės raiškos žaismas, o tik neišveigiamą vidinės kalbos priemonę. Tiki, kad jis mielai atsisakytų šitų cheminių mišinių, o pačia siela tapytų. Klausiamas, kodėl jis vartoja foninę žalių ir mėlynų spalvų tapybą, Ignas duoda patį netikėtiniausią atsakymą: tai esą realistiško vaizdo dominuojančios spalvos. Lyg jo kūrinyje nebūtų pats iškalbingiausias nusigrežimas nuo visokio realizmo.

Tokiu pat paradoksu skamba ir Igno tvirtinimas, kad jo įkvėpimo šaltinis yra realusis pasaulis. Kaip, kuriuo būdu jis jau nežino, kaip paaiškinti. Ir tai tikrai natūralu.

Kiekvieno nemeluoto meno šaltinis yra ana didžioji realybė, kuriai aptarti nėra žodžių ir sąvokų, nes ji gema kartu su kūriniu ir tegali kalbėti tik sava kalba, kurią kiekviena gyva siela girdi ir išgyvena, nepasigėsdama nei aiškinių, nei aptarimų.

Igno brūkšny ir teptukas greitai, išvesti be įsistudijavimo į jų kompozicinę vietą ir prasmę. Jis be abejo labiausiai giminingas impresionistams, bet nusikreipęs ne į išorinio išpūdžio ir jo spalvinio žaismingumo žymėjimą, o į kūrybinio momento vidinės įtampos įvaizdinį pristatymą. Jo mintis, spalvos parinkimas ir detalės įvaizdinimas yra to paties aki-mirksnio aktas. Jis elgiasi visiškai laisvai su savo kompozicija, perspektyva, proporcija ir spalva. Ir jo negalima apkaltinti nei sekimu, nei maniera, nei sensacijos ieškojimu. Jo kūrinių tėvas ir motina yra gyva, jautri ir gili intuicija. O intuicijos balsas neleidžia jokiai menininkui savęs ir kitų netikrom vertybėm apgaudinėti.

Intuicija veda į vidinę tikrovę, nemeluotą, nesugriaujamą ir amžiną, tikrą, nors ir didžiai skirtingą nuo regimosios kasdienybės ir jos nebylių, nors ir rėksmingų pavidalų, su geru pagrindu, todėl J. Maritainas kiekvienam kūrėjui pataria: "Klausyk savo intuicijos ir daryk, ką nori".

Tai nėra leidimasis į anarchiją, nes intuicija yra nesusardomas vidinės ir individualios tvarkos pagrindas. O vidinė ir individuali tvarka yra visokios nemeluotos ir originalios kūrybos šaltinis. Igno tapyba, grafika ir raizginys visai tikrai yra kilę iš šito šaltinio.

Dauguma Igno kūrinių dominuoja žmogaus įvaiz-

dis, o dar tiksliau sakant, — žmogaus veidas. Tai visiškai aišku ir teisinga. Kas labiau gali išreikšti vidinę įtampą, kaip tikrasis dvasios atspindys — veidas. Primityvūs pavidalai, pailgais liesais veidais, viską užvaldančiomis didelėmis ir liūdnomis, vidinio turinio sklidinomis akimis, priverčia mus sustoti, pasinerti į paslaptingas gilumas ir pagaliau pasijusti mistinės dramos, vykstančios be judesių ir be žodžių, dalyviais.

Realistinio kūrinių išpūdy mes tampame nužmoginti tarp labiausiai į žmogų panašių pavidalų. Tarp Igno nužmogintų figūrų, mes jaučiamės vedami į tikrąjį žmogaus paskirties pasaulį — dvasios pasaulį.

Būdama vidinės, neišveigiamos įtampos vaisius ir kildama iš nežinomųjų užsamonio šaltinių, Vytauto Igno kūryba yra ne kas kita, kaip tapybinė poezija. Visokia pirmųjų išpūdžių raiška, įrėdyta į žodį ar muziką, į šokį ar plastinę formą, yra pats iškiliausias, žmogaus dvasios aktas — poezija.

V. Ignas tikina, kad pagrindinė jo kūrybinės nuotaikos spalva yra vienišumas. Kokia kita nuotaika dominuoja kiekvieną iš dvasios gelmių kuriantįjį. Bet jokių vienišos būdo žymių pas V. Igną ir ieškodamas nerasi, kai susitinki į jį kūrybinio metodo sąlygomis. Linksma, kuklų ir atvirą jį pažins ir chiegiečiai parodos sienose, kartu su juo nukeliaudami į jo mistikos bei Didžiosios Tiesos ir Tikrovės pasaulį, atsigriebdami iš Danguos tai, ką žemė iš jų bus pagrobusi, kasdienybės kelią einant.

V. Ignas

Klounas.

Namas Clevelande, kuriam užsidegus, 1943 m. sausio 9 d. žuvo prezidentas Antanas Smetona.

Šių metų JAV ūkinė būklė...

(Atkelta iš 1 psl.)

3% daugiau darbininkų. Dirbančiųjų skaičius auga žymiai lėčiau, negu pagamintų prekių kiekis. Gamybos bendrovių modernizavimas yra pagrindinis tikslas sumažinti gamybos kainą, kad išlaikytų vis augančią užsienio prekių konkurenciją, atlaikytų vidaus konkurentus ir dar turėti patenkinamą porciją pelno.

Vartotojai aktyvėja pirkime, bet svyravimai bei laukimas jaučiasi, nes finansinės žaidos nesigdo rekordiniu būdu, o esamas nedirbančiųjų skaičius turi susilaikymo įtakos į pirkimo psichologiją.

Minėtų teigiamų pusių stiprumas smarkiau ar lengviau bus paveiktas staty-

bos, plieno pramonės ir sezoninio vasaros gamybos sulėtėjimo.

Labai abejotina, kad dabartinis namų statybos lygis (1,3 milijono vienetų per metus) tęsis visus 1959 m. Sumažėjimas iki 1,2 milijono vienetų yra lauktinas.

Neįvykęs faktas, bet realizuosis tikrai antroje metų pusėje (jei ne anksčiau), yra plieno gamybos sulėtėjimas. Šiandieninis aukštis yra pagrįstas galimu kainų pakėlimu ir streiku. Ar plieno streikas bus ar nebus (šiuo metu daugiau galimybių, kad bus) gamyba trečiame ketvirtyje bus žemesnė, o paskutinis metų ketvirtis priklausys nuo sutarties tarp darbininkų ir gamintojų pasirašymo.

Iš surinktų žinių pasirodė, kad šis gaisras buvo labai paprasto pobūdžio. Tą sekmadienį, jaunesiems pusryčiaujant, prieš vykstant į pamaldas, staiga pro šildymo angas prasimušė juodi dūmai. Julius šuktelėjo tėvams, kurie dar miegojo trečiajame aukšte, išnešė vaikučius lauk ir pašaukė ugniagesius. Vaikučius ir žmoną palikęs pas kaimyną, skubėjo į savo gyvenamųjų namų antrąjį aukštą. Laiptuose susitiko motiną, skubančią žemyn. Ten jau buvo pilna dūmų ir iš virtuvės pakliūtį į laiptus, vedančius į trečią aukštą, nebė buvo galima.

Manoma, kad prezidentas, būdamas trečiame aukšte, neskubėjo, nes ten nebuvo šildymo angų, ir dūmai nebuvo pasirodę. Kada, iš savo kambario prabėgdama, p. Sofija Smetonienė ragino savo vyrą skubėti, nes namas degas, prezidentas per greit nesiskubino. Tik kai atidarė duris į laiptus ir pamatė dūmus, jis pasigriebė kailinius, jais užsimetė, kad pro dūmus galėtų prabėgti. Dasimušė iki virtuvės, čia neteko žado ir sukrito ant grindų.

Kada atvyko gaisrininkai, jie tuoj prezidento ieškojo trečiajam aukšte, ten neradę metėsi į kitus kambarius. Ir kai surado, jau buvo per vėlu. Mėgino vietoj atgaivinti, bet nepasisekus, skubėjo į ligoninę.

Pagal to namo pirmam aukšte gyvenančios šeimos pasakojimą, namo šildymo pečius dažnai būdavo per daug įkaitintas. Įkaitintas oras tą sekmadienį uždegė vidury sienų esančias medžiagas. Ir taip kilęs gaisras buvo prezidento A. Smetonos mirties priežastimi.

Rūpinantis Antano Smetonos laidotuviomis paaiškėjo, kad vietos lietuvių Romos katalikų parapijos valdytojas nesutinka velionio laidoti, motyvuodamas, kad jis esąs ne jo parapijos... Kitos lietuvių parapijos bažnyčia dar tebebuvo tik vieno namo rūsy.

Sezoninis vasaros — atostogų periodas bus dominuojamas plieno gamybos. Streiko atveju sulėtėjimas bus žymiai stipresnis, negu taikingas sutarties pasirašymas.

Bandant pažvelgti į likusius 1959 m. ketvircius,

svyravimai yra lauktini. Antrasis ketvirtis — lėtas augimas gamybos ir dirbančiųjų skaičiaus. Trečias ketvirtis — galima minusų dominacija. Paskutinis ketvirtis — progresas į priekį: gamyba kyla, nedirbančiųjų skaičius mažėja.

**BEFORE YOU BORROW
TO BUY A HOME**

**GET OUR LOW RATES
AND HELPFUL TERMS**

OUR ESCROW SERVICE
PROTECTS YOU WHEN
BUYING OR SELLING
REAL ESTATE

Prezidento Antano Smetonos dienos Clevelande

(4) PIJUS J. ŽIŪRYS, Avon Lake, Ohio

Prezidento A. Smetonos našią ir naudingą veiklą, taip reikalingą lietuvių tautai, netikėtai nutraukė jo staigi mirtis. Kaip šiandien menu tą nelaimingą 1944 m. sausio 9 d., sekmadienio rytą. Mes, vietos veikėjai — K. S. Karpus, Dr. S. Tamošaitis, aš ir svečiai — Dr. M. Colney, J. Tysliava, A. Trečiokas ir kiti, susirinkę K. ir O. Karpų bute Amerikos Lietuvių Seimo reikalais, patyrėme apie nelemtą namo gaisrą, kuriame gyveno prezidentas A. Smetona su šeima.

Tik pradėjus pasitarimą, pasigirdo telefono skambutis. K. S. Karpus atsiliepęs staiga pabalo ir, atsisukęs į mus, pasakė: — "Įvyko didelė nelaimė! Tik ką gaisre žuvo prezidentas Antanas Smetona!"

Ši žinia mus trenkė pritrenkė. Kai kas mėgino ramintis, kad galbūt tik klaidinantis pranešimas, noris sustrukturyti mūsų pasitarimą. Nepasiduodami raminiams, keliame, sėdė į automobilį, nuvykome į nelaimės vietą, kurio buvo nuo Karpų buto tik už penkių minučių kelionės. Pakelėje sutikome pralekiantį pagalbos ambulansą į ligoninės pusę. Juo ir vežė velionį prezidentą į ligoninę.

Nuvykę į Ablewhite Avenue, iš gilaus sielvarto sukrėstos velionies šeimos patyrime, kad pirmasis ir paskutinis Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona mirė, užtroškęs gaisro dūmose.

Pasitarę su velionies sūnumi Julium, sutarėme, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas turėtų būti pagerbtas katedroje. Ir nuvykę pas Clevelando vyskupą Hobaną, išdėstę prašymą, gavom sutikimą. Jis sutiko a. a. Antano Smetonos karstą pastatyti katedroje, sutiko patys atlaikyti gedulingas pamaldas, visiems Clevelando lietuviams kunigams asistuojant... Pamokslui pasakyti vyskupas Hoban leido pasirinkti bet kurį lietuvių kunigą. Šiam reikalui iš Chicago buvo pakviestas kun. A. Linkus, taurus lietuvis ir didelis velionies prezidento asmens gerbėjas.

Prezidento Antano Smetonos laidotuvis buvo tikrai įspūdingas. Pamaldose, kurias atlaikė vyskupas Hobanas, dalyvavo visi šios diecenezijos lietuviai kunigai, atsistodami vyskupui. Pamaldose ir laidotuvių eisenose dalyvavo ministeris P. Žadeikis, Generalinis konsulas J. Budrys, Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. P. Daubžvartis, kitų valstybių konsulai, miesto valdybos ir įvairių vietos bei kitų miestų lietuvių organizacijų atstovai. Nuo katedros iki kapinių, kelių mylių nuotoly, kelias buvo nustatytas JAV karių veteranų ir miesto raitosios policijos garbės sargybomis.

Velionies prezidento A. Smetonos kūnas laikinai buvo palaidotas Kalvarijos kapinėse. Po to perkeltas į Knollwoodo kapinių mauzoliejų. Ten velionies palaikai ir ilsisi, kol nebus galima jų perkelti į Nepriklausomą Lietuvą.

Prezidentas Antanas Smetona mirė, bet jo kilni mintis tebėra gyva visuose lietuviuose, nežiūrint, kuriuose kraštuose jie begyventų. Velionis mums, gyviesiems, paliko savo kilnų, įpareigojantį testamentą: Lietuvos laisvės tikėjimo ilgesį. O drauge ir įpareigojantį darbą, kad atliktume visa, ką tik galim Lietuvai laisvę artinant.

(Pabaiga)

Šių metų Vasario 16 Gimnazijos abiturientai su mokytojais (nuotraukoje nėra abiturientės Tamaros Kelerytės). Stovi iš kairės su brandos atestatais ir Vokietijos Krašto Valdybos dovana — "Kalbos vadovu": Jasaitis, Bartusevičius, Brinkis, Klimaitis ir Lingė. Tarp jų Vokietijos kat. sielovados įstaigos dir. tėvas Bernatonis. Sėdi mokytojai, iš kairės: Dr. J. Deveikė, kun. dr. J. Navickas, direktorius dr. J. Grinius, vyr. mkt. S. Antanaitis, mkt. St. Vykintas ir mkt. K. Motgabis. Išleidusi abiturientus, gimnazija po Velykų pradėjo dešimtuosius mokslo metus su didelėmis skolomis ir didėjančiais nepritekliais, nes vis daugiau ilgamečių rėmėjų pavargsta. Geraširdžių tautiečių aukos gali būti siunčiamos per Balso Centrą, Kanados Šalpos Fondą arba tiesiog laiškuose banknotais ar čekiais "Litauisches Gymnasium" vardu, antrašu: Litauisches Gymnasium, (16) Huettenfeld, W. Germany.

NECENZŪRUOTAS FILMAS APIE LENKIJĄ

Western Reserve universiteto McBride fundacija kasmet duoda visuomenei eilę paskaitų, pailiuotų filmais ar šiaip paveikslais. Balandžio 13 d. Severance Hall didžiojoje auditorijoje buvo paskaita-filmas apie dabartinę Lenkiją. Pranešėjas Arthur Benachowski, žurnalistas, 1958 m. lankėsi Lenkijoje ir padarė jos žymnių vietovių nuotraukų. Nors buvo primygtinai pabrėžta, kad filmas necenzūruotas, bet, ji pamačius, gaunasi išpūdis, kad ten ir nebuvo ko cenzūruoti. Matyt, autorius jau pats gerai nusivokė, ką gali jis fotografuoti ir ko negali.

Pranešėjas lėktuvu nusileidžia Varšuvoj. Tuoj veda į miestą, prie Lenkijai Stalino padovanotų "Kultūros Rūmų". Tai gražus ir inponuojantis pastatas. Pastatytas maždaug toje pačioje vietoje, kur prieš pirmąjį pasaulinį karą stovėjo rusų cerkvė. Ji buvo laikoma gražiausia ir turtingiausia visoje Rusijos imperijoje. Lenkai laisvę atgavę cerkvę nugriovė. Dabar lenkai sako, kad toks pat likimas laukia ir tų "Kultūros Rūmų".

Gatvėje judėjimas daugiausia pėsčių, jie eina ne tik šaligatviais, bet ir gatvės viduriu. Kas antras apsilkęs lietpalčiu, su diržu. Tie lietpalčiai lyg kokia uniforma, jie matomi visoje Lenkijoje. Daugumas praeivių nešasi išpūstus portfelius. Ką jie ten turi? Vieni nešasi į darbą užkandį, kiti darbo drabužius, treči pardavimui medžiaga, įvairias prekes, o kai kurie pinigų... Juodoji rinka dar gyva.

Kamera parodo keletą atstatytų pastatų, Maršalkowska ir Nowy Swiat gatvėse. Vienam iš jų, sako, yra universalinis magazinas, bet ką ten parduoda, netgi kas parodomuose languose išstatyta, kamera neparodė.

Varšuvos turgus, toks kaip prieš karą. Daugiausia matosi ūkio produktų: bulvės, kopūstai, pomidorai, grybai ir... gėlės. Prie vienos būdelės ilga moterų eilė — laukia duonos! Mėsa irgi parduvinėjama. Lygiai kaip prieš šimtą metų. Pušę gyvulio pakabinta ir kiek kam reikia atpiaunama. Musių debesys! Pirkėjos turi ir pačios mėsą įsivynioti, nes pardavėjas popierio neturi. Ant kitų sta-

lų matosi įvairių spalvotų medžiagų ir... rudų lapių! Prekių kainos nepažymėtos. Pranešėjas apie jas irgi nieko neužsiminė. Vienojo vietoj matėsi tinkle sviedinukai po 13 zlotų, kurie čia gaunami po 15 centus.

Kamera sustoja prie darbininkų grupės, kurie turi sutaisyti einanti po žeme kabelį. Tai Varšuvos miesto savivaldybės darbininkai. Gatvės grindiniui praeivis vartoja plačius nišius kilyus. Oro kompresorių jie neturi. Kol prakerta vieno kvadratinio metro skylę, keturi vyrai dirba pusę dienos! Darbininkų veidai suvytę, pageltę, beveik visi su išpūstais dantimis. Varšuvoj būnant, reikia būtinai užsukti į Lazienkas, miesto gražiausią parką. Jų dėmesio centras buvo gan dailūs Stanislovo Augusto rūmai ir tvenkiniai su vasaros teatru. Dabar filme to nėra. Matyt komunistinė valdžia nutarė tų feodalų liekanų neatstatyti. Lazienkose matėme tik moteris su vaikais ir gėles. Gėlių visame filme labai daug. Jos žydi vienodai prie visų režimų.

Iš Varšuvos vykstama į pajūrį. Dancigo viena gatvė atstatyta, rodos nacių laikais ji vadinosi Adolf Hitler Str. Varšuvos senamiesčio turgaus aplinkiniai namai irgi atstatyti tokie, kokie jie buvo anksčiau. Zopote atstatytas Grand Hotel, Gdynėj matosi nauji kelių aukštų pastatai. Uostai tušti. Nė vieno didesnio laivo nesimato nė Dancige, nė Gdynėj. Kamera parodė tik vieną įplaukiantį žvejų laivą.

Nuo jūros filmas žiūrovą veda į pietus, sustodama kartais įdomesnėse istorinėse vietovėse, kaip Marienburge, Plocke, Torune ir kitur. Ten matėme tik senas bažnyčias, senus istorinius paminklus. Poznanės srityje mašina sutiko gražių juodamargių karvių bandą. Jos žygiavo ramiai išilgai kelio, nebodamos mašinos signalų. Pagaliau piemenukas karves nuginė nuo kelio į pievas. Paklaustas kieno čia laukai, karvės, atsakė, kad tai buv. grafo Potockio. Aplink piemenuką bėgioja keturios, baltos ožkytės. "O kieno gi tos ožkos?" Ožkos? — mano, tikrai mano. Piemuo iš riebiųjų karvių pie-

no negauna, jis turi ganytis sau ožkas.

Važiuojant toliau, kamera sustoja prie kelių moterų, kurios su kapliais kasi nėra dar šviežių bulvių žemę. Pasirodo, kad kolchozas bulves nukasė ir supylė į krivą lauke, kurią saugoja sargas, o moterys atėjo pasirinkti dar žemėje likusių bulvių... Kiek jos prirenka per dieną? O, daug, čia atsakė, žiūrėkite be pilnas krepšys!

Trumpai sustojama Breslau, dabar Wrocław mieste,

Išskyrus kelis namus, miestas vieni griuvėsiai.

— "Kodėl neatstatinėjat miesto?"

— "Tai kad, kiek plytų iš griuvėsių nuvalome, tai visas ir išveža Varšuvos atstatymui. Varšuva turi didesnę pirmenybę už Breslau"... — atsakė praeivis.

Be jokių įdomesnių vaizdų sustojama Lenkijos pietuose, senai žinomuose kurortuose: Zakopanėj ir Krynicoj. Šios vietovės karo veiksmų nepaliests, todėl ir kamera laisvesnė, parodo daugiau gamtos vaizdų. Kurortų gatvės tuščios, vienas kitas kalnėnas su ilgom išsiuvinėtom kelnėm, kelios moterėlės, vaikai, tai ir visa publika. Turistų nesimato. Parodo viešbučių užrašus, iškeltus aukštai virš stogų, bet kas tuose viešbučiuose gyvena, filme nėra. Pravažiuoja vežimas, traukiamas dviejų arklių. Tai bravoras išvežioja alų. Kitos prekės matosi vežiojamos irgi arkliais. Lengvų mašinų nesimato.

Teleferiku užsikeliama ant kalno. Vaizdai gražūs, bet nuobodūs ir niūrūs. Karpatai neuakšti, galėtų apaugę miškais, bet jie pliki. Ant kalno specialiai pastatyta pastogė saulėje kaitintis. Ji sausai prikimšta sėdinčių ar gulinčių, pusiau plikų, gerai nupenėtų, apdribusių figūrų. Jas nesunku atpažinti, tai žinomi visame pasaulyje Lenkijos žydai. Kai žiūri į juos, atrodo, kad jie ten sėdi, nepajudėję nuo 1939 metų. Miestai griunami ir vėl atstatomi, režimai keičiasi, o Lenkijos turistai tie patys.

Kalnuose parodė mums miško darbininkus, skutančius nuo medžių žievę. Jie naudoja, kaip kad ir jų tėvai, linkenas. Mašinų čia dar nieks nematė.

Pagaliau, parodė Varšuvoje derliaus šventę. Stadi-

jonas šimto tūkstančių vietų pilnai užimtas. Suvežti atstovai iš visų Lenkijos kampų. Specialioj tribūnoj Gomulka su partijos ir vyriausybės atstovais. Delegacijos ant ilgų kotų neša derliaus simbolius, stato juos prieš tribūną ir dėkoja partijai už derlių. Šalia derliaus simbolių nešamos dar ir baidyklės. Jos irgi paliekamos prie tribūnos, lyg kad lenkų laudis juos iš ten norėtų išbaudyti. "Liaudies" pasirodymai stadiono aikštėje blogai surežisuoti ir gero išpūdžio nepadarė. Iš visko matyti, kad tai naujadaras ir nežinia, ar lenkų liaudyje prigis.

Stadijone plėvėsuoja vėliavos, vis po tris: dešinėje raudona — darbininkų (komunistų) partijos vėliava, balta-raudona — Lenkijos valstybinė vėliava ir žalia

— ūkininkų partijos vėliava. Pamačius filmą, susidaro išpūdis, kad Lenkija, be senų bažnyčių, gėlių ir vaikų veidų nieko įdomaus parodyti neturi.

Žmonės blogai apsilvę ir blogos mitybos. Susisiekimo priemonės, miestuose tramvajai, dviračiai ir savos kojos. Automobilų mažiau, negu prieš karą. Didesnių statybų, gyvenamųjų namų, tiltų, kelių, nesimato. Jei jos būtų, propagandinis filmas jas parodytų. Laukuose dirbama arkliais. Traktorių ir kitų ūkio mašinų irgi nesimato. Taip vadinamose "atgautose žemėse" lenkai jaučiasi ne stipriai. Jokių investavimų ten nedaro ir net karo sugriautų pastatų neatstato, matyti nėra kam juose gyvena.

S. L.

Pats laikas pagalvoti, kur praleisime ateinančias vasaros atostogas. Ir neabejojame, kad Jūs dažnai minėsite saulėtą Cape Cod, Mass.

Lietuvių vasarvietės "Meška" savininkai Stasys Lušys ir Brutenis Veitas jus ir kviečia atvykti Cape Cod. Vila vasarajimui bus atidaryta nuo birželio 15 d.

Vilos adresas: "Meška", Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass. Informacijų bei rezervacijų reikalu kreiptis: St. Lušys, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-5576.

CLEVELANDE: Tel. POTomac 1-5295. Neatsakius tel. MULberry 1-9302.

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

EAGLE ŽENKLAI PADIDINA SUTAUPAS

IŠPARDAVIMAS!

Dar vienas pirkinys!
100% grynų vilnos

ŠVARKAI

Panelėms tinką dydžiai

\$11

Puikiai tinka pavasariniam nešiojimui. Gražios, grynų vilnos medžiagos: tweeds, basket weaves, ribbon weaves, flannels, ir cashmere junginiai... puikiai pasiūti apsiautimui ir su guzikais. Pasirinkite iš daugelio spalvų, tamsiuose ir šviesiuose atspalviuose.

Dydžiai 8 iki 18 ir 14½ iki 24½.

The May Co.'s Basement Misses' and Women's Coat Department
Downtown and On the Heights

Fantastiškiausi uždaviniai

"PO LAIMINGA ŽVAIGŽDE GIMĘS..."

Rytojas vakaro nebesulauksiu. Artėja paskutinė naktis. Virėjas teiravosi, ką paruošti vakarienei. Ilgai ir draugiškai kalbėjau su kapelionu.

Užėjo sargybos viršininkas. Jis teiravosi, ar viskuo esu patenkintas. Man su juo bekalbant, koridoriumi prabėgo susijaudinęs kareivis. Paskui jis įbėgo į mano narvą. Norėjo kažką sakyti, bet kapitonas davė ženklą. Jie nuėjo į kertę.

Buvau jau įpratus skaityti iš lūpų judesių, bet ši kartą nesupratau. Kapitonas grįžo ir paplojo mano petį:

— Esi laimingas. Mirė prezidentas. Tai reiškia keturias savaites gedulo.

— Ir kas man iš to?

— Valstybinio gedulo metu nevykdomos jokios mirties bausmės.

Sargybiniai mane sveikino. Keturios savaitės. Karas Europoje milžiniškais žingsniais artėjo prie galo. Kada jis baigsis?

Bet kapituliacija atėjo, taip sakant, labai punktualiai. Vėl visi sveikino... Laukia mirties bausmės pakeitimo kalėjimu, bet jo vis nebuvo...

Paskui buvau perkeltas. Surakintas buvau gabenamas per visą Ameriką. Toki nuostatai. Mano palydovai reikė man užuojautą kelis kartus per dieną ir apgailestavo negalį nieko pakeisti. Atsitikdavo juokingų nuotykių.

St. Louis mieste turėjom laukti traukinio. Užėjome į stoties restoraną. Buvo pietų metas. Kapitonas nuėmė nuo mano rankų grandines, bet aplink stalą sustatė keturis karinius policininkus, kurie šautuvų vamzdžiais taikė tiesiog į mano lėkštę. Prie gretimo stalo valgiuotos kariuomenės talkininkės visą laiką šaipėsi iš sargybos, kaišiojo liežuvių, pagaliau viena, priėjusi prie kapitono, paklausė:

— Ar jūs jo taip labai bijotės?

Kapitonas nieko neatsakė ir kentėjo pašaipas, iki pavalgėme.

Leavenwortho kalėjime tuo metu buvo apie 2500 kalinių. Įvairiausių nusikaltėlių rinkinys. Kalėjimuose visada yra tam tikra pagarbos laipsnių eilė. Labiausiai vertinami bankų plėšikai. Žmogžudžiai nemėgstami. Vagys — smulkios žuvelės. Šnipai šioje eilėje dar neturėjo aiškios vietos, ir su manimi niekas nesileido į draugystę. Bet vieną dieną pasisekė laimėti kalinių simpatijas. Buvau priimtas į senų vilkų draugiją.

Naujai atsiųstuosius kalinius keturias savaites laikydavo atskirai — karantine. Ten jie turėdavo praeiti tam tikrą apmokymą, įgyti drausmės. Kai prisimenu, ir

dabar man tebeatrodo, kaitas karantinas buvo paties velnio išradimas. Valgyklon būdavam vedami paskutiniai. Vieną dieną virėjas, kuris kalbėjo vokiškai, praidamas man pašnibždėjo:

— Po stalu yra du pakečiai "Camel". Neužmiršk pasiimti.

Iš karto galvojau, kad jis nori pasijuokti, tačiau pakišęs ranką po stalą, radau šakute pritvirtintas cigaretes. Įkišau jas į kišenę, bet mano judesius pastebėjo kiti kaliniai. Kilo neįžymus subruzdymas, kurį pamatė sargai.

— Baigti! — sušuko nemėgstamiausias prižiūrėtojas. — Išėiti! Rankas aukštyti!

Prasidėjo krata. Aš, keldamas rankas aukštyti, skubiai tarp pirštų sugriebiau cigaretes. Prižiūrėtojas, vadinamas "Žiurke", buvo mažo ūgio, jo galva tesiekė mano pečius. Jis nieko nerado. Visi kaliniai cigaretes matė, o jis jų nepastebėjo. Visi šaipėsi. Jis paraudo.

— Greičiau į celes! — sušuko.

Aš vis dar tebestovėjau iškeltomis rankomis.

— Ko lauki? Greičiau!

Žaibo greitumu nuleidau rankas ir bėgau, kiek kojos neša.

Vieną 1945 m. rugsėjo dieną sėdėjau celėje ir klausiau radijo. Prasidėjo žinios. Buvau benuimams ausines, bet staiga suklusau: išgirdau savo pavardę. Ne, neapsirikau. Pranešėjas lėtai skaitė žinią: "Prezidentas Trumanas paskelbė, kad vokiečių šnipui Erichui Gimpeliui mirties bausmė pakeičiama kalėjimu iki gyvos galvos. Gimpelis praeitų karo pabaigoje povandeniniu laivu atvyko į JAV atominų paslapčių šnipinėti. FBI jį pagavo, karinis teismas nuteisė mirti, mirties bausmė buvo atidėta dėl prez. Rooseveltto mirties".

— Esi po laiminga žvaigžde gimęs, — sveikino celės draugai.

Ketverius metus pyliau anglis kalėjimo krosnin. Palaipsniui pradėjo stiprėti atsiminimai apie namiškius ir mintis pabėgti. Svarsčiau įvairias galimybes. Vieną dieną sugedo centrinis šildymas. Kalėjimo inžinierius beviltiškai bandė jį sutaisyti, tačiau nesisekė. Jis atsiminė mane. Nusivedė pagelbėti. Po to buvau priskirtas su juo dirbti.

Čia bedirbdamas buvau laisvesnis. Apžiūrėjau rajoną ir tikėjau rades būdą pabėgti. Sukonstravau įrankį, kuris išlenktų geležines grotas, ir aš galėčiau išlįsti pro langą.

Vieną vidunaktį viskas buvo paruošta. Įrankis veikė puikiai. Iššokau lau-

kan. Reikėjo peršokti apšviestą ruožą tarp pastato ir tvoros. Tykojau patogaus momento. Bet šuolio metu mane apšvietė netikėtai įjungtas prožektorius iš kito bokšto. Buvau sugautas.

Mane nubaudė dviem savaitėm arešto. Tai lengvai iškentėjau. Tačiau po to mane įkišo aštuoniems mėnesiams į vienutę. Čia buvo uždrausta kalbėti, neleidiama pasivaikščioti, viduj veik neįmanoma judėti.

Nežinau, kaip man pasisekė išverti, aštuonis mėnesius negirdint net savo balso. Daugelis kalinių prieš mane ir po manęs vienutėje nusizūdė.

Kai po aštuonių mėnesių buvau iš ten išvestas, jau nebegalėjau paeiti.

Mano bandymas pabėgti buvo praneštas į Washingtoną. Buvo įsakyta mane perkelti į Alcatrazą — "velnio salą" prie San Francisco. Tai saugiausias kalėjimas pasaulyje, iš kurio dar niekam nepasisekė pabėgti.

Alcatrazo niekada nėra buvę daugiau, kaip 200 kalinių. Ir mažiausia žuvis tarp jų buvau aš, nuteistas "vieną kartą iki gyvos galvos". Vienas kalinių buvo nubaustas 600 metų kalėjimo. Daugelis "iki gyvos galvos ir vieną dieną", kiti 199 metus, kažkuris "tris kartus iki gyvos galvos ir vieną dieną".

Žymiausias kalinys mano laikais buvo "Kulkosvaidis Kelly" — taip vadinamas dėlto, kad kulkosvaidžių šūviais sienoje galėjo išrašyti savo pavardę. Kaip manoma, jis ant savo sąžinės turėjo apie 30 žmogžudysčių.

Alcatrazo kaliniai skaito mūrą nurašytais iš gyvenimo. Tas beviltiškumas 1946 m. privedė prie kruvino bandymo išsiveržti į laisvę. Sukilimas tęsėsi dvi dienas. Sargai buvę bejėgiai, nes kaliniams pasisekė užimti "šautuvų galeriją", ir jie buvo ginkluoti iki dantų. Tik marinių daliniai sukilimą nu-

I KARO AVIACIJOS AKADEMIJA norinčių stoti yra 6,700, bet...

Šiame erdvių užkariavimo amžiuje tarp tautų vyksta ne tik techninės lenktynės, bet ir personalinio aviatorių paruošimo konkurencija. To išdavoje JAV, Colorado valstybėje (prie Colorado Springs), per paskutinius dvejus metus buvo pastatyta aukštoji karo aviacijos mokykla, kuri, be aerodromo, iki šiol jau kaštavo 136 milijonus dolerių. Akademija apima 26 mylių plotą, o patys pastatai iki šiol jau užėmė 3,287,835 kv. pėdas. Nors nevisi pastatai jau baigti, tačiau mokslas jau vyksta ir šių metų birželio 3 d. bus išleista šios mokyklos pirmoji aviacijos karininkų laida iš 207 asmenų.

Ši karo aviacijos akademija įrengta daug prabangiau, negu West Point armijos karo akademija arba karo laivyno jūrų akademija Anapolyje. Būsimų lakūnų moderni valgykla, su stiklinėmis sienomis, yra miesto bloko didumo. Akademijos rajonas — "campus" turi 22 dekoratyvinius baseinus, kurie nakties metu apšviečiami iš vandens. Milžiniška sporto salė su dviem plaukimo baseiniais, 18 krepšinio aikščių, puikus karininkų klubas, puikiai 18 duobučių galfio laukai, lankytojų priėmimo rūmai ir virš 5 milijonų kainavęs "social center", su dviem

Gloria Pracer-Pracevičiūtė, 18 metų amžiaus, trečios kartos lietuvaite, šiais metais Bostono Universitete išrinkta "The Best Dressed Coed of the Year", (skoningiausiai apsirengusi studentė).

R. Bričkaus nuotrauka.

malšino, kai jiems pasisekė pro ventiliatorių skyles įmesti dujines granatas. Kai kurie kaliniai po to užsibarikadavo tunelyje, ir jau iš ten gyvi neišėjo. Kalėjimo vidus po tos revoliucijos buvo veik visai sunaikintas, ir reikėjo atstatyti iš naujo. Mažesnio masto riaušių atsitikdavo ir dažniau. Ne vienas kalinys žūdavo jų metu.

Po šešerių metų, kai jau visai buvau užmiršęs, kad yra kitas, ne kalėjimo pasaulis, buvau netikėtai iššauktas į raštinę. Ten manęs laukė Vokietijos konsulas.

Prasidėjo ilgas grįžimas per kalėjimus į laisvę... (Pabaiga)

Antibiotikų veikimas

DR. A. GRIGAITIS

Kiti antibiotikai

Tai grupė aktinomycetų, turtingų įvairiais antibiotikais. Iš jų paminėtini, be streptomycino, chloromycinas, aureomycinas, biomyccinas, terrormycinas, tetraciklinas.

Šie visi antibiotikai gerai veikia daugelį bakterijų ir kai kuriuos virusus, limphogranuliomą — venerinę tropinių kraštų ligą, kuri iki šiol skaitėsi nepagydoma, trachomą, kai kurias odos ligas. Gydo sifilį, grįžtamąją šiltinę. Šie antibiotikai vartojami per burną, nes gerai įsisiurbia į kraują per skrandžio ir žarnų sienelės.

Kaip sakiau, pastaruoju metu pastebėta, jog kai kurios bacilos apsipranta su antibiotikais ir pastarieji iš dalies nustoja savo reikšmės, ypač jei pacientas ligos pradžioje gydomas nepakankamai stipriomis dozėmis. Todėl gydymo pradžioje svarbu stipriomis antibiotikų dozėmis infekciją paveikti mirtinai. Siūloma naudoti antibiotikų kombinaciją su kitais chemoterapeutiniais agentais.

Pašalinis antibiotikų veikimas

Beveik visi antibiotikai turi daugiau ar mažiau neigiamos įtakos žmogaus organizmą. Neretai pasitaiko, jog antibiotikų, ypač penicilino ar streptomycino žmogaus organizmas neperneša, tampa šioms vaistams alerginis. Neigiamos reakcijos pasireiškia odos išbėrimu, niežėjimu, kartais skausmais sąnariuose, kvietulių apkurtimu, inkstų suerzinimu, piktinimu, vėmimu. Nuo streptomycino gali pakilti temperatūra, nukrešti šaltis. Dažnai ta organizmo reakcija būna iššaukta didelės tų vaistų dozės. Chloromycinas gali iššaukti viduriavimą, mažakraujystę, o biomyccinas gali paveikti kepenis.

Antibiotikai naikina žarnų bakterijas, kurios padeda virškinti baltymus, padeda gaminti B vitaminą. Todėl ilgai naudojant antibiotikus, reikia vartoti vitaminų priedą.

Antibiotikų veterinarijoje

Antibiotikai vartojami ne tik žmogaus medicinoje, bet ir veterinarijoje. Vartojant antibiotikus, daugelis gyvulių ligų dabar yra pagydoma.

Veterinarijoje daugiau vartojamas penicilinas, rečiau streptomycinas ir kiti. Veterinarijoje ypač naudingi ilgo veikimo antibiotikai. Dažnai kombinuojamas penicilinas su aureomycinu, teramycinu.

Antibiotikų žemės ūky

Kovo su augalų ligomis, kurių priežastys yra bakterijos, grybeliai, pradedama vartoti antibiotikus. Penicilinas gerai įsisiurbia į salotų šaknis ir, vartojamas nedideliais kiekiais, nekenkia augalui. Streptomycinas greitai įsisiurbia į žirnių, kviečių šaknis.

Antibiotikus vartoja medvilnės, persikų, abrikosų, citrinų, mandarinų vaisių ligas gydan. Antibiotikai vartojami ir augalų sėkloms apsaugoti nuo kenksmingų užkrėtimų.

Pastaruoju metu pastebėta, jog antibiotikų kombinacija su vitaminu B-12, pridėta nedideliais kiekiais į viščių maistą, pagreitina jų augimą. Teigiami duomenys gauti ne tik su viščiukais, bet ir su triušiais, ėriukais, kumeliukais. Tyrimai rodo, jog viščių augimo stimuliacijai pakanka

10-15 gm. antibiotikų vienai tonai pašaro. Pastebėta, jog jaunų paršiukų svoris, pridėjus į jų maistą aureomycino, teramycino, užauga apie 20% didesnis, negu jų negavusių.

Dar galutinai nėra nustatyta, kokių būdu antibiotikai turi įtakos į jauno gyvulių tarpimą, bet praktikoje gaunami geri rezultatai.

Antibiotikai naudojami maisto konservavimui. Čia geriausiai veikia aureomycinas.

Phitoncidai

Prie antibakterinių medžiagų reikia priskirti ir taip vadinamus phitoncidus. Kas yra tie phitoncidai?

Jei nuskinsim beržo lapą ir tuoj, supiaustę į mažus gabalėlius, prie jų, su lašu vandens pridėsim pirmūnų, pastarieji per 15-20 minučių dėl eterinių medžiagų, esančių lapuose, taps negyvi.

Panašų veikimą galima gauti su iveros, apelsino, citrinos, kadugio, baltojo topolio ir kitų augalų lapais. Pažymėtina, jog šių lapų veikimas yra tik keletos minučių, juos šviežiai supiausčius. Čia lakioji eterinė medžiaga, esanti nedideliame kiekyje, šviežiai sutrinto svogūno ar česnako, gali per 2-3 minutes užmušti įvairias bacilas.

Augalų medžiagos, kurios gali sunaikinti bakterijas, pirmūnus — vienląstinius gyvius, įvairius grybelius, vadinasi phitoncidais.

Phitoncidų savumų turi ne tik lapai, bet ir augalų syvai. Phitoncidus vartoja gydymui amebinę dezinfekciją. Sveiko žmogaus burnoje išnaikinti esančias bakterijas, užtenka 10 minučių pakramtyti svogūno arba 3 min česnako.

Džiovos bacilos labai atsparios įvairiems antiseptikams, bet nuo phitoncidų žūsta per 5-8 min., kada daromi bandymai laboratorijoje.

Phitoncidai vartojami gydymui vidurių šiltinės, užkrėstų žaidų, česnako phitoncidai geriau veikia, negu svogūno.

Bandoma phitoncidus pritaikyti konservavimui šviežios mėsos, žuvies, vaisių. Nustatyta, jog šios medžiagos ne tik apsaugoja produktus nuo gedimo, bet ir negadina jų skonio.

Nuo phitoncidų žūsta musės, uodai ir kiti mašalai. Šie vabzdžiai, patalpinę į stiklinę su iveros lapais ir žiedais, per keletą minučių tampa negyvi.

Phitoncidų cheminė sudėtis dar neištirta.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1251 Addison Road
Tel. HE 1-6352

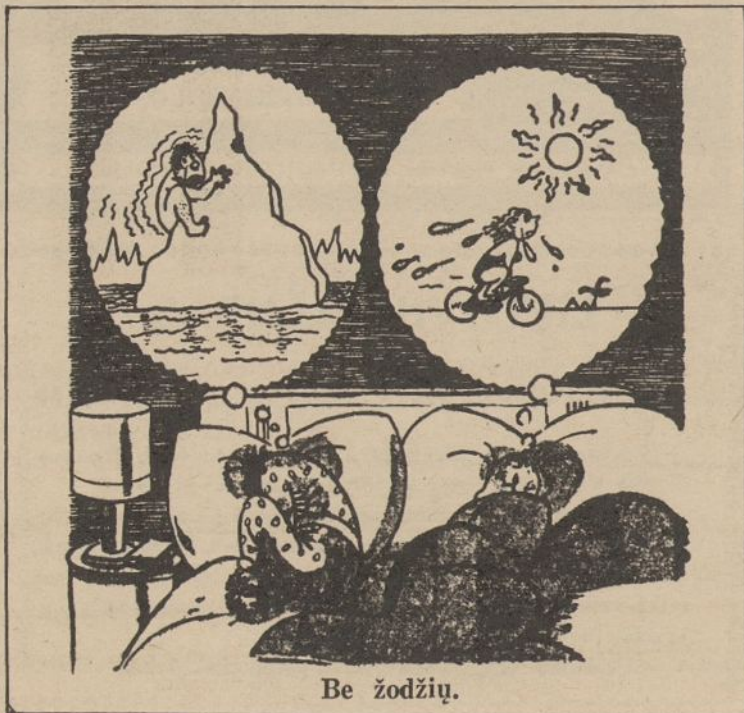
Atidara nuo ryto
8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas: motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.
Dienos tel.: HE 1-6352.
Nakties tel.: LI 1-4611.

Be žodžių.

Muziko J. Bertulio valsa, paimtą iš jo baletu "Gulbė karalaitė", per Lawrence Welk muzikos programą — American Broadcasting Co. televizijos stotis perdavė visai Amerikai. Valsą patys Welk, su savo šokių partnere, taip pat ir pašoko.

Nuotraukoje: muz. J. Bertulis, J. Bačiūnas, prof. M. Biržiška ir A. Gustaitis, pasirūpinę to valso perdavimu muz. L. Welk. Nuotrauka L. Briedžio.

KAD LINKSMIAU BŪTŲ...

Vienas vyrakas giriasi, kad septinto mėnesio, septintą dieną, švenčiant septynerių metų vedybinę sukaktį, jis nuvyko į septintą arklų lenktynę ir užstatė pinigų už arklį Nr. 7. Tačiau jis nutylė, kad arklys, nenorėdamas sugadinti geros nuotaikos, taip pat atbėgo septintuoju...

Vyras, negalėdamas suvesti galų su galais, bandė surasti priežastį. Pagaliau žmona nudžiugusi pareiškė, kad ji suradusi tą priežastį: prdaug dar mėnesio dienų lieka, kada pinigai pasibaigia.

Nuo namų iki namų vaikščiojantis pardavėjas sako: "Padarykit mažą įmokėjimą dabar ir po to šešis mėnesius nemokėsit nieko." — "Kas taip papasakojo jums apie mus?" — supykusi šeimininkė užtrenkė duris.

Vyras: — Naujas kailinis švarkas nereikalingas, nes vos du metus tenėšiojai dabartinį.

Žmona: — Taip, bet kiekis prieš tai nešiojo tris metus.

Akių gydytojas, tikrindamas senutės akis padėjo užrašą su raidėmis XZPTVCH ir paklausė ar ši matanti. Senutė nustebus pareiškė, jog ji matanti gerai, bet

nemokanti rusiškai skaityti.

Kirpykloje vienas vyrakas klausia kirpėją ar šis nežinaš kokio gero vaisto pleiskanoms išnaikinti. O taip, — atsakė kirpėjas, — vienas yra garantuotas. Jį išrado prancūzai ir vadina si giljotina.

Uosto inspektoriai mandagiai paklausė poniutę, ar ši nieko neįsivežanti. Pastarajai patvirtinus, jog ji neturinti nieko, inspektorius šaltai pridūrė: "Taigi, aš turiu prileisti, jog kailinė uodega, kuri kyšo iš po jūsų palto, yra natūrali".

Vienas kaimietis, atvykęs į miestą, stebėjosi asfaltuotomis gatvėmis. Pagaliau nusprendė, jog miestui čia buvusi pati geriausia vieta, nes kas galįs jį tų kietą žemę.

Rusijoje pasirodė gen. Platonovo knyga, kurioje Stalinas visai nuvainikuojamas ir kaltinamas dėl likvidavimo maršalų Tuchačevskio, Blücherio, Jagorovo ir kitų. Pirmą kartą Rusijoje pabrėžiama, kad raudonajai armijai karą laimėti padėjo anglo-saksų aviacija savo nuolatiniais Vokietijos bombardavimais.

LIETUVIAI STUDENTAI TARPTAUTINIAME FESTIVALY

Kas metai į didesnius Amerikos universitetus ateina vis didesnis skaičius mūsų studijuojančių jaunių. Vieni aukštesnių mokslo laipsnių siekdami, kiti tik pradėdami studijas.

Michigano Valst. Universitete, East Lansing, Mich., viename iš seniausių Amerikos universitetų, daugiau žinomame, kaip geroje miškininkystės, agronomijos ir veterinarijos mokykloje, jau nuo 1953 metų buvo kelletas lietuvių: miškininkas J. Kuprionis gilio žinias miškininkystėje, kailinių augintojas Stasys Orentas — medžio pramonę, R. Orentas — pakavimo technologiją, V. Šepetys — daile ir I. Variakojytė — dainavimą. Miškininkas J. Kuprionis dabar dirba viename Louisianos universitete. S. Orentas gavo darbą Mich. Valst. Universitete, Kailinių žvėrių auginimo bandomojoje stotyje.

1957 metais įstojo Jonas Genys iš Kenoshos, siekdamas miškininkystės doktorato (miškų genetika). Darnutė Šalkauskaitė iš Chicago ir Zenonas Pajaujis iš Detroito — chemijos studijuoti. Jonas Genys ir Danutė Šalkauskaitė šiais metais baigia. Praeitais metais įstojo V. Matulis iš Grand Rapids, Mich. ir G. Boreišis iš Detroito.

Minhigano Valst. Universitetas, kuris turi labai daug studentų iš įvairių pasaulio kraštų (daugiau negu iš 35 valstybių) kas metai, gegužės mėnesį, rengia Tarptautinį Festivalį, kur

atskirų kraštų studentai pasirodo su savo dainomis, šokiais ir kt. Šiais metais, gegužės 9 d., tame tarptautiniame pasirodyme dalyvaus ir lietuviai studentai, talkininkaujant detroitiečiams.

Šiame universitete ilgėsi laiką nuolatos dirba agronomijos daktaras Juozas Mockaitis, kaip augalų genetikas.

Praeitų metų rudenį į Lansingą iš Kanados atsielė žurn. Alf. Petravičius su šeima ir dirba kaip tiltų projektuotojas Mich. Valst. Kelių Departamente.

NEWARK

• New Jersey Lietuvių Taryba, kurią sudaro visos lietuviškos organizacijos, nežiūrint jų ideologinių skirtumų, šio mėn. 13 d. turėjo savo metinį susirinkimą. N. J. L. T. yra politinio pobūdžio organizacija, todėl ir jos susirinkimas turėjo gerokai politinio įkarsčio. Prezidiumo pirmininkui A. Ruginiui buvo sunkoka kai kuriais momentais susirinkimo tvarką palaikyti. Nežiūrint karštų ginčų, konstruktyvaus darbo susirinkimas neparodė — išsiskirstė, net nesvarstęs ateinančių metų darbų plano.

Į naują valdybą išrinkti: adv. Salvėst, dr. Yank-Jan-kauskas, V. Dilis, I. Diliėnė, I. Trečiokienė, Veliavas, L. Morkūnas.

• JAV LB Apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, balandžio 26 d., 12 val., parapijos salėje, 207 Adams St., Newark; darbotvarkė: valdybos ir kontr. komisijos pranešimai, valdybos ir kontr. komisijos rinkimai, organizaciniai reikalai. I. J.

BALTIMORE

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

Jau šešetą metų Baltimoreje veikia gerai išreniruota ir gražiai organizuota Tautinių šokių grupė.

Grupė vadovauja Balys Brazauskas. Yra 12 porų šokėjų ir 3 akordeonistai. Per tuos keletą metų grupės personalas kelis kartus pasikeitė: suaugę sudarė šeimą ir išėjo iš grupės, jų vietą užėmė paaugantis jaunimas. Pastaruoju metu grupę paėmė globoti LB Baltimorės apylinkė.

Jaunimo vakaras. Gegužės 2 d., 7:30 val. vakaro, Lietuvių Didžiojoje salėje įvyks didelis jaunimo vakaras. Programą išpildys aukščiau minėta Tautinių šokių grupė, balerina Audronė Valaitytė ir vietiniai akordeonistai.

Buřetą ruošia Baltimorės lietuviško jaunimo mamytės.

Visi baltimoriečiai kviečiami atsilankyti. K. P.

NEW YORK

Lietuvių Moterų Atstovybės Klubo susirinkimas

Įvyko bal. 14 d., H. Montvilienės bute, Brooklyne, kur buvo išrinkta nauja valdyba. Ją sudaro: V. Jonuškaitė-Leskaitienė, dr. M. Kregždienė, B. Oniūnienė, G. Žilionienė ir V. Rūtenienė. Revizijos komisiją E. Legeckienė ir H. Montvilienė.

Susirinkimas paskyrė Maironio šeštad. mokyklai \$25 auką, Lituanus žurnalui \$25.

Liet. Mot. Ats. pirm. L. Bieliukienė apibūdino lietuvių moterų dalyvavimą tarptautinėje veikloje, pranešdama, kad geg. 9 d. mūsų kviečiama, sutiko kalbėti amerikietė Geraldine Fitch, pagarsėjusi prieškomunistinėje veikloje.

Artimiausioje ateity nartata suruošti minėjimą — akademią nesenai mirusioms mūsų žymioms moterims: M. Urbšienei, S. Čarlonienei ir Augustaitytei-Šalčiūnienei. Kalbėti kviečiama dr. Daugirdaitė-Sruogienė. Susirinkimui pirmininkavo E. Sirusienė, sekr. — G. Žilionienė.

Berlyno šokis: Du žingsniu pirėlyn, vieną atgal...

DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA, SU 25 METŲ PRAKTIKA, APMUITINTŲ SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR VISUS RUSIJOS KRAŠTUS, PERSIUNTIMO ĮSTAIGA.

SU INTURISTO LEIDIMU

GLOBE PARCEL SERVICE Inc.

Siuntiniai pilnai apdrausti, gavėjas nieko neturi primokėti.

Siuntėjai įsitikino, kad per GLOBE PARCEL SERVICE INC. siunčiami siuntiniai, greičiausiai, tvarkingiausiai pasiekia adresatą. Prašykite, prisiųsime katalogus su pilna informacija, drabužių bei avalynės dydžių Nr., iš rusiškų į amerikietiškus. Ir kainoraščius, kiek už kurį daiktą reikia mokėti maito.

Siuntėjų patogumui įstaigoje turime gerų vilnonių ir rajoninių medžiagų, odų, batukų, vilnonių skarų, skarelių, skustuvų, plaukams kirpti mašinelių, stiklui deimanto rėžtukų, lovatiesių ir t.t. Garantuojame, kad niekur kitur, už tokias žemas kainas, šių prekių negalėsite nupirkti. Šios prekės parduodamos tik siuntėjams.

Šios įstaigos tarnautojai lietuviai.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9:30 - 6.

Trečiadieniais 9:30 - 8. Šeštadieniai 9 - 3.

ADRESAS:

GLOBE PARCEL SERVICE INC.

1313 Addison Rd.

Corner Superior Ave. & E. 71 St.

Tel. UTah 1-0806 & UTah 1-0807

SIUNTINIAI SIUNCIAMI TIESIOG IŠ CLEVELANDO.

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 East 185th Street

Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namus įsigysi — niekad nesigailėsi!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773

REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairius garsiakalbius. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausyti muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

GREETINGS and BEST WISHES THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

PARENGIMU kalendorius

Balandžio 25-26 d. Liet. Studentų S-ros Clevelando skyrius ruošia studijų dienas Čiurlionio Ansamblio namuose.

Balandžio 25 d. Liudo Jaroško mišrusis kvartetas koncertuoja šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia Ateities klubas.

Gegužės 2 d., Slovenian Auditorium JAV ir Kanados jaunųjų dainininkų konkursas. Rengia Dirva.

Gegužės 3 d. Akademinių Skautų Sąjūdžio narių ir artimųjų Motinos Dienos minėjimas Čiurlioniečių namuose.

Gegužės 9 d. Čiurlionio Ansamblio namuose LVS Ramovės pobūvis.

Gegužės mėn. 10 d. Jul. Kazėno mokinių koncertas N. Parapijos salėje.

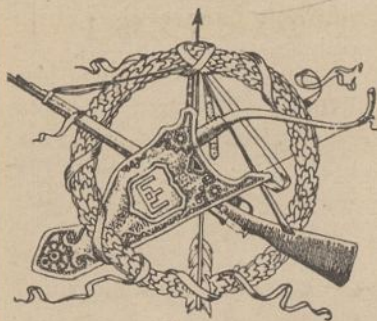
Gegužės 16 d. Prudencijos Bičkienės ir Stasio Baranauko koncertas Slovėnų salėje. Rengia ALRKF Jaunimo stovyklos globos komitetas Clevelande.

Gegužės 23 d. lietuvių salėje jūrų skautų vakaras. Vaidins Toronto vaidybos būrelis.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

KARYS

LIETUVIŲ KARIŲ VETERANŲ MĖNESINIS ŽURNALAS

Gausus paveikslais ir straipsniais iš Lietuvos istorijos ir karinės istorijos. Metams — \$6.00; rašyti: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Žaibo tinklininkės į Amerikos pirmenybes

Clevelando LSK žaibas nutarė pasiųsti savo moterų tinklinio komandą į J. A. V-bių 1959 m. tinklinio pirmenybes, kurios įvyks gegužės 6-10 d., Des Moines, Iowa.

LSK žaibo moterų tinklinio komanda šiais metais pasirodė ypatingai stipriai. Neseniai pasibaigusiose Clevelando miesto moterų tinklinio lygos pirmenybėse, mūsų iškovojo pirmą vietą, laimėjo Clevelando meistrų titulą ir gavo teisę dalyvauti JAV-bių pirmenybėse. Nėra abejonės, kad LSK žaibo tinklininkės šiuo metu yra vienos iš pačių pajėgiausių lietuviškų sporto vienetų, bet kada buvusių išeivijoje.

Tenka pabrėžti, kad iki šiol dar joks lietuviškas sportinis vienetas nėra dalyvavęs JAV-bių pirmenybėse. Patį dalyvavimą pirmenybėse yra prieinamas tik labai nedideliam skaičiui komandų, atrinktų iš visos Amerikos. Šių pirmenybių metu bus atrinkta JAV-bių olimpinė komanda, kuri atstovaus JAV-bes Pan-Amerikos žaidynėse, įvyksiančiose šios vasaros pabaigoje, Chicagoje.

Savaime suprantama, kad komandos pasiuntimas 700 mylių 4-rioms dienoms yra susijęs su stambiomis išlaidomis, kurios toli gražu prašoka klubo ištekliais. Todėl kreipiamės į Clevelando lietuvišką visuomenę, prašydami šį mūsų sportininkų pasiryžimą paremti.

Turime vilties, kad clevelandiečiai neatsisakys bent kuklia auka prisidėti prie mūsų rinktinių sportininkų pasiuntimo reprezentuoti lietuviškas spalvas aukščiausiose šio krašto varžybose.

LSK žaibo moterų tinklinio I-ji komanda susideda iš šių žaidėjų: Aušra Barzdukaitė (kapitonė), St. Juodvalkytė, E. Kajackaitė, Jūratė Laikūnaitė, Ald. Liutkutė, Asta Orintaitė ir Roma Staniškytė. Komandos treneris yra Rytas Babickas.

Reikalinga senyva moteris prižiūrėti namams. Kambarys, maistas ir alga. Virti, valyti namą ir lyginti baltinius. Tikrai lietuviškai kalbanti.

Saukti HE 1-4067.

Auką galima įteikti ar pasiųsti klubo išdininkui Rytui Babickui, 10908 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio. Telef. CE 1-4615.

Clevelando LSK žaibas

• **Lietuvių Taut. Akad. Sambūrio naują valdybą sudaro:** S. Lazdinis — pirm., V. Ramanauskas — vice-pirm., A. Pautienis — sekretorius, V. Morkūnas — išdininkas ir J. Smetona — narys.

• **H. ir P. Žiūriai** Dirvai atsiuntė sveikinimus iš Va., kur jie lankė Jeffersono gimtinę, Wilamaburg miesto, švenčiantį 350 metų sukaktį.

• **Birutės Draugijos** suroštas kartūno vakaras, sutraukęs apie 200 svečių, praėjo gražiu pasisekimu. Vakara pravedė draugijos pirmininkė V. Nagienė. Programą išpildė A. Garlauskas, A. Rukšėnas, T. Stasaitė ir p. Raulinaitienės vadovaujamos ritminės grupės šokėjos.

Už gražiausią kartūninę suknelę pirmoji premija paskirta p. Linkauskienei, antroji p. I. Stasaitėi ir trečioji p. Staškūnienei. Dovanas įteikė p. Smetonienė.

• **Aldona ir Vytautas Kamantai** balandžio 15 d. susilaukė pirmojo sūnaus Rimono.

• **Prudencijos Bičkienė** ir Stasio Baranauko koncertas įvyks gegužės 16 d. Slovėnų auditorijoje. Koncertas rengiamas ALRKF Jaunimo stovyklos naudai. Bilietų rezervavimo reikalu prašoma skambinti Viktorui Palūnui, tel. MU 1-4414. Sekmadieniais bilietai gaunami šv. Jurgio parapijos salėje ir Antr. apylinkės Spaudos kioske.

• **Čiurlionio ansamblio** valdyba yra nutarusi savo namuose, ansamblių reikalams, įsteigti skaityklą.

• **Studijų dienos** įvyks šio mėnesio 25-26 dienomis Clevelande, Čiurlionio namuose — 10908 Magnolia Dr. Registracija nuo 10 iki 11 val. (registracijos mokestis studentams \$2.00, studentams ir abiturijentams \$1). 11 val. sveikinimai ir p. V. Mariūno paskaita "Lietu-

Kai Neo-Lithuania filisteriai susitinka... Praėjusį savaitgalį Clevelande lankėsi iš New Yorko Stepas ir Aldona Mackevičiai, atskridę į brolyvaikio Arvydo krikštynas, susitiko čia su senais pažįstamais. Svečiai Čiuberkių namuose. Iš kairės: Andrius Mackevičius, Regina Čiuberkienė, Stepas Mackevičius, Angelė Staškevičienė, Aldona Mackevičienė, Vytautas Staškevičius ir Jonas Čiuberkis.

Dirvos nuotrauka.

NAUJA LIETUVIŲ ĮMONĖ

E. Vilkutaitienė nupirko RF-NU Cleaner (rūbų valymo) įmonę. Įmonės adresas: 11805 St. Clair Ave., telef. GL 1-0083.

Visi lietuviai kviečiami pasinaudoti įmonės pataravimu ir tuo paremti naują įmonę.

Lietuvių-lenkų kaimynystė

E. 84 St., į šiaurę nuo Superior, 4 šeimų namas, geram stovyje. Du garažai. Per mėnesį \$275.00 pajamų. Pamatykit ir duokit pasiūlymą.

Oshen Realty
1141 Ansel Rd.
SW 5-4808

Visi kviečiami į Jaroško KVARTETO KONCERTĄ

L. JAROŠEKO kvartetas. Iš kairės: Vytautas Dargis, Antanas Peškys, Liudas Jaroškas ir Jonas Avelis. Nuotraukoje nėra muz. Alekso Mrozinsko, kvarteto akomponiatoriaus.

KADA? — Šį šeštadienį, balandžio 25 d., 6 val. vak.

KUR? — šv. Jurgio parapijos salėje, Clevelande.

PROGRAMA. — Lietuvių ir pas. komp. kūriniai, liaudies dainos, šokių ritmai, aktualijos.

Šokiai ir vaisės.

BILIETAI. — Po 2 dol., 1,50 dol. ir 1 dol. Rezervavimo reikalu skambinti VI. Čyvas SW 5-7079.

RENGEJAI. — Ateities klubas.

TEBETVARKO DINGUSIUS ČEKIUS

Vasario mėnesio pradžioje American Airlines lėktuvas per klaidą nusileido į East River. Žuvusiųjų žmonių tragedija užpildė laikraščių šiltes. Tuo metu beveik nepastebėtas praėjo vienas įvykis, kuris dar ir šiandien tebevargina kai kuriuos Chicago bankus.

Tas lėktuvas vežė iš įvairių Chicago bankų apie 70,000 čekių. Tik maža dalis čekių buvo surasta.

Paprastai, prieš siunčiant čekius, jie yra nufilmuojami ir sudaromas sąrašas. Tačiau sunkus ir ilgas darbas juos formaliai sutvarkyti, jei pasitaiko panašios katastrofos, kaip paskutinioji.

NAUJAS PATARNAVIMAS JUMS

Kadangi daugelis žmonių užmiršta atnaujinti savo leidimus automobiliams vairuoti, o, laiku neatnaujinus leidimą, gali prireikti iš naujo laikyti egzaminus, todėl mūsų draudimo agentūra maloniai patarnaus Jums, mėnesį prieš leidimui pasibaigiant primindama Jums, kad laikas atnaujinti leidimą.

Visa kas reikalinga: užpildykite žemiau pridėtamą kuponą ir pasiųskite:

PAULINA
MOZURAITIS-BENNET
Insurance Agent
13706 Benwood Ave.
Cleveland 5, Ohio

Kuponas:
Pavardė

Adresas

Telefonas

Kada baigiasi leidimas

DALYVAUKIT JAUNŲJŲ DAINININKŲ VARŽYBŲ

KONCERTE

ir padėkit išrinkti pačius geriausius. Varžybose dalyvauja JAV ir Kanados jaunieji dainininkai.

Varžybų koncertas įvyksta

**Gegužės 2 d. šeštadienį Slovenian Auditorium,
6409 St. Clair Ave, Cleveland.**

Pradžia 6:30 val.

Bilietai po \$2.50, \$2.00, \$1.50 ir moksleiviams po \$1.00 jau parduodami Dirvoje.

ĮSIGYKIT IŠ ANKSTO, KAD TURĖTUMĖT GERESNĘ VIETĄ.

Po koncerto šokiai, bufetas ir kitos pramogos.

Balsavimo lapeliai geriausiems dainininkams išrinkti bus duodami prie įėjimo.

DIRVA

THE FIELD

Kas ir kur?

DETROITO ORGANIZACIJOS STOJA Į BENDRUOMENĘ

• Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga ruošiasi naujiems valdybos rinkimams. Valdyba renkama ketveriems metams. Šiuo metu pirmininkauja prof. J. Šimoliūnas. Kitais valdybos nariais yra: prof. S. Dirmantas, prof. S. Kolu-paila, inž. A. Didžiulis ir inž. J. Jurkūnas.

• Inž. E. Bartkus, ALT Sąjungos pirmininkas, paskutinį gegužės savaitgalį vyks į St. Louis skryčiaus steigiamąjį susirinkimą.

Skulptorius Petras Vėbra, Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus pirmininkas, praėjusią savaitę buvęs vyriausiu šeimininku gražiai praėjusiam žibuoklių baliuje.

• Irena Žilytė, gyvenanti Sydnėjū, Australijoje, baigė odontologijos fakultetą ir gavo praktikos teises. Ji gimusi 1935 m., aktyvi lietuviškųjų organizacijų veikloje, pasižymėjusi mokslo gabumais.

• Ramutis Zakarevičius, gimęs 1937 m., gyvenęs Sydnėjū, Australijoje, baigė gamtos-matematikos ir inžinerijos fakultetus. Visą laiką, kaip gabus mokinytis, gavo stipendiją. Aktyviai veikia lietuvių studentų tarpe.

• Liet. žurnalistų S-gos Chicagos skyriaus valdyba, pasitraukus iš jos dr. K. Ruo-gai ir kun. J. Prunskiui, persitvarkė. Dabar jos pirm. yra A. Gintneris, vicepirm.

Kunig. Birutės Draugijos Detroito skyrius pirmasis padavė pareiškimą įsijungti į JAV LB Detroito apylinkę. Jos sudarys atskirą seniūniją JAV LB Detroito apylinkės ribose.

Apylinkės valdyba džiaugiasi jų įsijungimu. Taip pat pažymi, kad šiuo reikalu jau informavosi ir Detroito karių savanorių pirmininkas Mitkus, šiaulių skyriaus pirm. Petrulionis, domisi Studentų Sąjungos Detroito skyrius ir jau padarė nutarimą įstoti į Bendruomenę Detroito Kultūros Klubu valdyba.

Detroito apylinkės globoje iš seniau yra tautinių šokių grupė, skautai ir sporto klubas "Kovas".

Organizacijų įstojimo į Bendruomenę reikalu kreiptis į pirm. Vytautą Kutkų, 1610 Scotten Ave., Detroit 9, Mich., telef. TA 5-3846.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba Motinos Dienos minėjimą ruošia gegužės 10 d. 12:15 val. Paskaitai pakviesta Aldona Augustinavičienė iš Clevelando. Meninę programą išpildys Stasio Slizio vadovaujamas, birutiečių globojamas, mergaičių choras, skautai ir ateitininkai. Įėjimas nemokamas.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

JAV LB Detroito apylinkės valdybos paprašytas ir toliau Detroito įvyksiančių

dr. J. Paplėnas, sekretorė Z. Juškevičienė ir išdinin-kas J. Vaičiūnas.

• Dr. S. Biežis vadovauja komitetui, kuris gegužės pabaigoje Chicagoje rengia Ant. Vanagaičio mirties 10 m. sukakties minėjimą.

• Ant. Vaitkus, apie 8 mėn. gydysis vienoje Chicagos sanatorijoje, jau pasveiko ir grįžo namo.

parengimų kalendorių sutiko tvarkyti Albertas Misiūnas, 1985 Scotten Ave., Detroit 9, Mich., telef. TA 5-0303.

Bendruomenė džiaugiasi, kad jau beveik visi Detroito įvykstantieji parengimai tvarkingai užregistruojami, tačiau taip pat pageidauja, kad būtų registruojami ir didesnių organizacijų metiniai visuotiniai susirinkimai, nes ir jiems sutapus, dalyvaujančių asmenų susirinkimuose skaičius būna nedidelis.

JAV LB APYGARDŲ IR APYLINKIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

JAV LB Centro Valdybos paprašyta JAV LB Detroito apylinkės valdyba sutiko būti visų JAV LB Apygardų ir Apylinkių Atstovų Suvažiavimo šeimininkais.

Suvažiavimas įvyks rugsėjo 5-6 dienomis (Labor Day savaitgalio metu) Detroito.

MOKSLO METŲ UZBAIGIMAS

Mokslo metų užbaigimas šeštadieninėje ir liuanistinėje mokykloje įvyks gegužės 24 d.

V. Kutkus

ŠAULIŲ VEIKLA

Prieš keletą mėnesių įsisteigusi Detroito šaulių kuopa gražiai veikia ir didėja narių skaičiumi. Kuopai vadovauja J. Petrulionis.

Kovo 21 d. buv. lietuvių svetainės patalpoje kuopa surengė šaulių S-gos įkūrėjo Vlado Putvio 30 metų mirties minėjimą.

Minėjime įžanginį žodį tarė kuopos p-kas J. Petrulionis. Apie Vlado Putvio asmenybę, kūrybą ir jo nuopelnus šaulių S-gai ir Lietuvai kalbėjo K. Kodaitienė ir A. Žiedas. A. Gubilas paskaitė Putvio minčių ir padeklamavo V. Krėvės "Arą".

Minėjime dalyvavo garbės šaulys šv. Antano parapijos klebonas dr. I. Boreišis, visuomenininkas Feliksas Motuzas, kiti svečiai ir kuopos šauliai.

Po minėjimo keletą valandų praleista prie suruoštų šeimyninių vaišių, kurioms vadovavo A. Mateika. Vaišių metu pasveikinti ir Juozai.

Kuopa yra užmezgusi ryšį ir pakvietusi Chicagos šaulių vaidintojų grupę su programa Joninėms. K.

Grandinėlė šoka Klumpakojį. Mergaitės: A. Balčiūnaitė, A. Alkaitytė, I. Stasaitė, L. Kasparavičiūtė, J. Gailiūytė ir J. Kavaliūraitė. Berniukai: K. Žygas, G. Sniečkus, M. Rinkus, A. Rukšėnas ir G. Neimanas.

Pamatykit lietuviškojo gyvenimo iškarpa

Mieči Chicagos lietuviai,

Į daugelį Jūsų šeimų ateina Dirva. Ji atneša naujas žinias ir naujas lietuviškojo gyvenimo nuotraukas. Ir šiame numeryje, Jums, chigagiečiai, specialiai skirtos trys nuotraukos. Tai Clevelando jaunimo, susibūrusio į Grandinėlės kolektyvą, nuotraukos. Tai nuotraukos, kurios nori prakalbėti į Jūsų lietuviškąjį jautrumą, kad neužmirštumėt gegužės 2 dienos 7 val. vakaro ir būtumėt Jaunimo Centro namuose.

Tą vakarą Grandinėlė išpildys šokio, muzikos, ritmikos ir lietuviškojo žodžio koncertą. Ir jūs pamatysit tai, ką po koncerto vadinsit gražia jaunystės dienų sim-

fonija. Atliktą ne profesionalų, bet mokyklinio amžiaus jaunimo, daug valandų tam koncertui skyrusio, daug dirbusio, kad būtų ko pasižiūrėti ir kuo pasižiūgti.

Ši laišką, Jums, Chicagos lietuviai, rašau todėl, kad ir jūs turite savosios šeimos jaunųjų atžalų, kurių lietuviškumu sielojate, kuriam visad norit parodyti tai, kas juos lietuviškan gyveniman trauktų. Esu tikras, kad vyresnieji ir jaunesnieji, kelias valandas praleidę Grandinėlės koncerte, drauge pajusite tą lietuviškosios jėgos trauką, apie kurią bus miela prisiminti, ir kuri Jūsų jauniesiems bus akstinu iš lietuviškojo kelio neišklikti.

Grandinėlėje virš 30 dalyvių. Dauguma jos narių jau keli metai šoka tautinius šokius, deklamuoja, ritminėję mankštoje lavinasi, groja. Ir ta visa Grandinėlės programa, kurią paruošė jos vadovas mok. Liudas Sagys, talkinamas įvairių sričių talkininkų, yra surišta į vieną visumą. Kada Jūs, baigantis programai pagalvosite, ką naujo esate matę, neabejoju, kad pasaky-site: matėme lietuviškojo tautinio gyvenimo patrauklią iškarpa. Ir dėl jos tikrai verta gegužės 2 d. būti Jaunimo Centro namuose.

Iš Clevelando Grandinėlę gegužės 2 d. nenoromis išleidžiama. Mat, tą dieną Clelande įvyksta jaunųjų dainininkų koncertas. Grandinėlės judrus dalyviai, kurie daugel kartų yra talkinę Dirvos koncertų programas atliekant, ir čia reikalingi. Bet, jei jau taip yra, tegul tas jų koncertas susilaukia didžiausio chigagiečių dėmesio, šilto ryšio tarp Grandinėlės ir gausių žiūrovų.

Jūsų

B. Gaidžiūnas,
Dirvos redaktorius

Birutiečių koncertas

K. Birutės K. Š. Motery D-ja įsteigė ir globoja jaunųjų mergaičių chorą. Kaip žinia, chorą diriguoja ir jį ruošia viešam pasirodymui mok. St. Slizys. Jau kuris laikas uoliai dirbama, apie 40 jaunųjų mergaičių nedvejodamos paaukojo lietuviškai dainai savo paskutinę poilsio valandėlę.

Šiam pirmam koncertui pasiruošti reikėjo nemažiau 26 repetičių; ir vis po 2 valandas. Reikia manyti, kad dainininkų tėvai irgi juto gyvą reikalą dirbti lietuviškai išlaikyti ir, tuo pačiu, įkvėpė savo dukroms tą šventą ryžtą ir meilę lietuviškai dainai. O mes tariame ačiū.

Manytume ir jautrioji Detroito visuomenė nebus kurčia šių jaunųjų širdelių ryžtui ir pasišventimui.

Atidėkime visus rūpesčius ir pavasario linksmybes. Skirkime balandžio mėn. 26 d. (sekmadienį) birutiečių įsteigtajam ir globojamajam jaunųjų mergaičių chorui.

Koncertas įvyks 7 val. salėje, 5101 Oakman Blvd., Dearborn, 5 val. p. p. Apsilankę svečiai tarp kitko bus pavišinti arbatėle-kavute ir visokiais gardumynais. Po viso to bus linksmiausi šokiai, aidint žavingiems muzikos garsams. M.

Dirvą pasiūlyk savo
kaimynui susipažinti
ir paragink
užsiprenumeruoti

Lietuvoj mirus

B. PRAPUOLENIENEI,

gilia užuojautą reiškiame jos vyrui B. PRAPUOLENIUI, dukterai VANDAI ir žentui JURGIUI KOŠIAMS

Veronika ir Antanas Garmaj

